

ბათუმის უნივერსიტეტი

ბათუმის უნივერსიტეტის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გაზათი №3. მარტი. 2015.

უნივერსიტეტის რექტორის არჩევნები განვითარებით ჩატარდება

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში რექტორის არჩევნები გაიმართა. უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის ოქმის საფუძველზე, ვერცერთმა კანდიდატმა აკადემიური საბჭოს სიით შემადგენლობის უმრავლესობის - 5 ხმა ვერ დატოვა, არ გამოვლინდა საუკეთესო შედეგების მქონე 2 კანდიდატი და შესაბამისდ არ ჩატარდა მეორე ტური. აკადემიურმა საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება რექტორის განმეორებითი არჩევნების გამოცხადების შესახებ. საარჩევნო კომისიაში 8 კანდიდატი იყო დარეკისტრირებული: რამაზ ხალვაში, ირაკლი ბარამიძე, მანავაზ ნაკაშიძე, მანუჩარ ლორია, ბესიკ ბერიძე, ანთაზ ქიქავა, მარინა გიორგაძე, როსტომ ბერიძე, კენჭისყაში მონანილობა მხოლოდ 6-მა კანდიდატმა მიიღო. კონკურსანტმა როსტომ ბერიძემ 13 მარტს საარჩევნო კომისიას კანდიდატურის მოხსნის განცხადებით მიმართა, ხოლო ბესიკ ბერიძემ - არჩევნების დაწყებამდე.

ფარული კენჭისყაში შედეგად ანთაზ ქიქავამ 3 ხმა დააგროვა, ირაკლი ბარამიძემ - 2, მანუჩარ ლორიამ - 2, მალხაზ ნაკაშიძემ - 1, მარინა გიორგაძემ - 0, რამაზ ხალვაშმა - 0.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა, ალიოშა ბაკურიძემ ჯანმრთელობის მდგრადი განვითარების შესახებ აკადემიურ საბჭო 20 იანვარს მიმართა. რექტორის თანამდებობის დასაკავებლად არჩევნები 22 იანვარს გამოცხადდა.

ბსუ-ს რექტორობის კანდიდატები სტუდენტებს და პროფესიონ- ალურისლებლებს შეხვედრები

უნივერსიტეტის რექტორობის 7 კანდიდატი 55-ე აუდიტორიაში სტუდენტებთან ერთად პროფესორ-მასწავლებლებს შეხვდა და სამოქმედო გეგმა გააცნო. ლონისძიება დიალოგის რეჟიმში წარიმორთა, რექტორობის კანდიდატებმა: რამაზ ხალვაშმა, ირაკლი ბარამიძემ, მალხაზ ნაკაშიძემ, მანუჩარ ლორიამ, ბესიკ ბერიძემ, მარინა გიორგაძემ და როსტომ ბერიძემ აუდიტორიის შეკითხვებს უპასუხეს. დისკუსია „თავისუფალ უურნალისტთა სახლის“ პროექტის - „ახალგაზრდებში დემოკრატიული იდეების პოპულარიზაცია“ ფარგლებში გაიმართა. ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის არჩევნებში მონაწილეობის მისაღებად რეგისტრაცია 8 კანდიდატმა გაიარა.

ქართველებისთვის „დედა“ მარტო მშობელი
არ არის, ქართველი თავის ენასაც „დედა ენას“ ეძახის, უფროსს ქალაქს — „დედა-ქალაქს“, მკვიდრს და დიდ ბოძს სახ-ლისასა — „დედა-ბოძს“, უდიდეს და უმაგრეს ბურჯს — „დედა-ბურჯს“, სამთავრო აზრს — „დედა აზრს“, გუთნის გამგებელ მამაკაცსაც კი — „გუთნისდედას“. რამდენად განვიდებულია მნიშვნელობა დედისა, რამდენად გამრავალგვარებული, გაპატიოსნებული, გაძლიერებული, გაღონიერებული და სიმკიდრეც კი აღნიშვნულია დედობით, ამაზე მეტი პატივი რაღა უნდა მოუტანოს სახელმა! სიტყვა ქალი განა იმოდენს გვეტყვის რასაც გვეუბნება „დედა“ და ამასთან ერთად „კაცი“.

ილია ჭავჭავაძე

ჩვენი ჩვენი გორგავა

ჩვენი

დედის ჩანვეთებულ ცრემლზე ია ამოდისო!.. - ასე იტყონენ ჩემს ყრმობაში.

ჩემი სოფლის ტყისპირებში ყოველ გაზაფხულზე ია ბლუკვეულად ამოდიოდა, არემარე სულ ლურჯად გადა-იბურებოდა ხოლმე.

მეგონა, მთელი ქვეყნის დედებს აქ ეტირნათ, იმდენი ია ამოსულიყო ჩემი სოფლის მმვენირ მიღამოებში.

ძალზე მიკვირდა და თან სათუთად ვკრეფდი იებს, მე ხომ თვითებული ია დედის ცრემლი მეგონა!

- უპ რამდენი უტირნია დედაჩემს! - ქვრივი დედა მყავდა, შავკაბიანი.

იის სიყვარული დედამ შთამაგონა, იასავით სპეტაკი ადამიანი იყო. თვითონაც ხომ პირველი იების მოსვლის დღეებში გაგვშორდა...

გიორგი ლეონიძე

დღის კანის დღეები - 2015

ბათუმში, ხულოში, შუახევში, ქედაში, ხელვაჩაურში, ქობულეთში, ოზურგეთში, ლანჩხუთში, ჩოხატაურში და ფოთში ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ტურიზმის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე მერაბ დიასამიძემ, პრესამსახურის მთავარმა სპეციალისტმა მანანა თავ- ბათუმში, ხულოში, შუახევში, ქედაში, ხელვაჩაურში, ქობულეთში, ოზურგეთში, ლანჩხუთში, ჩოხატაურში და ფოთში ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დღი კარის დღეები გაიმართა. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების პროფესორ-მასწავლებლებმა და სტუდენტებმა კერძო და საჯარო სკოლების აბიტურიენტებისათვის უნივერსიტეტის წარდგინება გამართეს. მეთორმეტე კლასის მოსწავლეებს უნივერსიტეტში წანავლების პირობები, სერვისები, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა, სტუდენტური ცხოვრება და პრიორიტეტები გააცნეს. მომავალ სტუდენტებში ბუკლეტები, საჩუქრები გადასცეს და აქტუალურ შეკითხვებს უპასუხეს. ღია კარის დღეები პროექტ „უნივერსიტეტი ფართო საზოგადოებისთვის“ ფარგლებში ჩატარდა.

დგირიძემ, სტუდენტებმა: ქრისტინე თოფურიამ, გიგა ფარტენაძემ, დემიდ ფასიეშვილმა აპიტურიენტებსა და დაინტერესებულ პირებს უნივერსიტეტის სასწავლო პროგრამები, 80-წლიანი ისტორია, სამეცნიერო პროექტები, სწავლების პირობები, სტუდენტური ცხოვრება, გაცვლითი და სოციალური პროგრამები გააცნეს.

„სასრული-სამშენებლო პროგრამა
საბაზო ბალებისთვის“ - ტრანსფორმირების
მოწყვეტილებს სარტიფიკატები გადაეცა

700-მდე ალმზრდელი და თავისუფალი მსმენელია გადამზადებული. პროექტის მიზანია უწყვეტი განათლების პირველი რეკლოს განვითარების ხელშეწყობა და თანამედროვე გამოცდილების გაზიარება.

აკადემიური ნიკო ბარების ვალი - 120

აკადემიკოს ნიკო
ბერძენიშვილის 120
წლისადმი მიძღვნილი
სამეცნიერო სესია ჩა-
ტარდა ბათუმის შო-
თა რუსთაველის სა-
ხელმწიფო უნივერსი-
ტეტში. უმაღლესი სა-
განმანათლებლო და-
წესებულების ნიკო
ბერძენიშვილის ინსტიტუტის
ტეტის ისტორიის არქეოლო-
გიანავლებლებმა და ბათ-
ლებმა კონფერენციაზე მო-
რის ცხოვრებასა და სამეც-
ნემიკოსის მის მიერ ნარმო-
თის ექსპედიციის დღიურე-
დასავლეთ საქართველოს
ტმოთის უკან საკითხებზე.

ლინკების დღე უნივერსიტეტი

უკლიკასი განათლების ხალხურების -
ქართველობის, მარილის

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს „უმაღლესი განათლების ხელშეწყობის“ ქვეპროგრამის პრეზენტაციია გაიმართა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. მინისტრის მოადგილემ სულიკო თებიძემ განათლების დეპარტამენტის წარმომადგენლებთან ერთად, სტუდენტებსა და პროფესორ-მასწავლებლებს პროგრამის პრიორიტეტები და მასში მონაწილეობის მიღების წესები გააცნეს. პროექტი ითვალისწინებს საზღვარგარეთ სწავლას, სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობას, კვალიფიკაციის ამაღლებას, კონფერენციის ჩატარებას, საზაფხულო სკოლისა და საჯარო ლექციების მოწყობას. დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ შემდეგ ვებგვერდზე.

საქველმოქმედო კონცერტი „გზა ტაძართან მიგვიყვანს“

რული ანსამბლი, შემოქმედებითი ჯგუფები, მუსიკოსი ვაჟა ტუღუში, ანსამბლები „ბათუმი“ და „ფერისცალება“, კვარტეტი „ნოტა“, ზაზა ზოძე, ბათუმის მერიისათან არსებული ქორეოგრაფიული და მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლესთან არსებული ვაჟთა ფოლკლორული ანსამბლები მონაწილეობდნენ. უნივერსიტეტის სტუდენტებისა და პროფესიონალ-მსაწავლებლების მხარდაჭერით სამლოცველო რურუას ქუჩაზე მოოთხე წელია შენდება.

ეფრემ ასურის სახელობის ტაძრის მშენებლობის გარდა, სტუდენტები აქტიურად იყვნენ ჩართული 50-ზე მეტი ეკლესია-მონასტრის მშენებლობასა და სხვა სახის სამუშაოებში:

- ახალშენის ყოვლადწმიდა სამების მშენებარე სამონასტრო კომპლექსი
  - ახალსოფლის წმიდა გიორგის ტაძარი
  - ცხემავანის დედათა მონასტერი
  - დავით აღმაშენებლის წმიდა მარკოზ მახარებლის მშენებარე ტაძარი
  - აჭარისცისცის კარიბჭის ღვთისმშობლის სახელობის ტაძარი
  - აჭარაში წამებულთა დედათა და მამათა სახელობის ეკლესია
  - სარფის დედათა მონასტერი
  - თურქის ხეობაში არსებული სამონასტრო კომპლექსი

„გენდერული თანასწორობის საკითხები -
ქალის როლის მნიშვნელობა
საზოგადოების განვითარებაში”

ტიის და მმართველობის სამსახურის
დირექტორი დანიელ რეიფი ესწრებოდა. IFES-ის ეგიდით საჯარო ლექციები დემოკრატიის, ადა-
მიანის უფლებების, კარგი მმართველობისა და გრძელული თანასწორობის საკითხების შესახებ
საქართველოს სხვადასხვა უნივერსიტეტსა და სკოლაში ტარდება. პროგრამა შეს-ს საერთაშორი-
სო განვითარების სააგენტოს მხარდაჭერით „საარჩევნო სისტემების გაძლიერების“ პროექტის
ფარგლებში მიმდინარეობს, რომელსაც საარჩევნო სისტემათა საერთაშორისო ფონდი ახორციე-
ლებს.

ლექციის დასასრულს დისკუსია გაიმართა და მომხსენებელმა აქტუალურ შეკითხვებს უპასუხა.

კურის რეგიონული სასამართლო ჩამაციონატი ფუნქციური დასრულება

ჭარო და კერძო სკოლების პრ ხაკურები იძოვდა. გამარჯვებული გუნდები საქართველოს ჩემინატში მიიღებნ მონაცილეობას. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მსარდაჭერით, გამარჯვებული გუნდის წევრები ბსუ-ს სტუდენტებთან ერთად საქართველო-გრძმანის მატჩის დაესწრებიან. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ულოცვას #1 საჯარო სკოლის ნაკრებს გამარჯვებას და წარმატებებს უსურევებს.

დაუნის სიმფლონების საკრთვაშორისო ფლა

ქართული ცნოს ჯგუფი ნარკოსმანის საოლაპი

ერთ-ერთი მოხსენება (ერდოლან შენო-
ლის და მუსტაფა კოლათის „ქართული
ენის ჯგუფი ნურულოსმანიეს სკოლაში“)
ეხებოდა თურქეთში საქართვის პროვინციის
გეივეს რაიონის სოფელ ნურულოსმანიეს
სკოლაში არსებულ ქართული ენის ჯგუფს,
რომელიც პირველი და ჯერჯერობით ერ-
თადერთია თურქეთში.

ნუროსმანიებში 200-ზე მეტი კომლია. აქ მარადიდიდან, ძირითადად, ზედა მარადიდიდან, გადასახლებულ მუპაჯირთა შთამომავლები ცხოვრობენ. ქართველოლოგის ცენტრის ექსპედიცია (ხელმძღვანელები - პროფ. მ. ფალავა, ასოც პროფ. ზ. შაშიკაძე) 2013 წლის ზაფხულში იყო ნურუოსმანიებში. მაშინ ქართული ჯგუფი ჯერ კიდევ არ იყო გახსნილი, მაგრამ მუსტაფა

კოლათი, ან უკვე ქართული ენის მასწავლებელი, ამ თემაზე საუბარს არ გაურბოდა.

გამოიყენეთ სისტემას და მის გადახდას და მის გადახდას რომ სოფელ ნურუოს მანივდან შKYPE-ს მეშვეობით მომსენებელთა პირდაპირი ჩართვა კონფერენციის მუშაობაში, ისტორიული მნიშვნელობის ფაქტი იყო.

სიმბოლურია, რომ პირველი ჩართვა
თურქეთის ქართველთა პირველი ქართული
სასკოლო ჯგუფიდან სწორედ უნივერ-
სიტეტში განხორციელდა. პროცესზე ზე-
მოქმედების თვალსაზრისით ჩვენი შესაძ-
ლებლობები მეტად მნირია, მაგრამ საქმია-
ნი და სასარგებლო უთიეროობის პერსპექ-
ტივა არსებობს. აյ მხოლოდ ერთ, დაახაც
არსებით საკითხს შევეხებით: ქვემოთ მოყ-
ვანილი წერილიდანაც ჩანს, რომ ქართული
ენის მასწავლებელთა პრობლემა აუცი-
ლებლად იჩენს თავს. ჩვენთან ახლახან
დამთავრდა მუშაობა კომპლექსური სა-
ხელმძღვანელოზე „ქართული ენა უცხო-
ელთათვის“, (ბსუს მოსამზადებელი ცენტ-
რის პროექტის ფარგლებში) მუშავდება
სწავლების სტრატეგიები და მეთოდოლო-

გია, იხვენება შეფასების სისტემა. ავტორთა ჯგუფი მიზნად ისახავს სემინარების (ტრენინგების) მოწყობას ქართული ენის უცხოული მასანავლებლთათვის. ამის შესახებ ზემოხსენებულ კონფერენციაზეც ითქვა და ამასთან, გარკვეული ნაბიჯებიც გადადგმულია, არსებობს სასარგებლოვანი ტრენინგებიც. მართალია, პროექტის განვითარებას (მხედველობაში მაქს ქართული ენის სწავლების პროგრამა და მასთან სახელმძღვანელო) თავიდანვე დაჰყვა მრავალი (სრულიად არააკადემიური) დაბრკონლება, მაგრამ იმედი მაქსს, იდეის რეალიზაცია მაინც მოხერხდება.

ნერილი, რომელსაც უნივერსიტეტი
გაზეთი ბეჭდავს, კონფერენციაზე ნარ
მოდგენილი მოხსენების ნაწილია. მისი ავ
ტორია ერდოლან შენოლი, იგივე ერეკლე
დავითაძე, სამშობლოს სიყვარულით სავაჭ
საქართველი გურჯი. ტექსტი მან ქართულ
ენაზე დაწერა და ჩვენც ვამჯობინეთ, რომ
სარედაქციო ჩარევა მინიმალური ყოფილ
ლიყო.

ପାଇଁବାର ହିନ୍ଦୁକାଳୀପ, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ
19.02.2015

ძალიან მიხარია, რომ ჩემთვის ყველაზე საყვარელი და მშობლიური ქართული ენით მეძღვავა მკითხველთან ერთა გრძელი შესაძლებლობა... სწორედ ამ ქართულისთვის უნდა ვიზრუნოთ ჩვენ, რომ გარკვეული მცირე ნაწილი კი არა, თურქეთში მიღიონობით ეთნიკური ქართველების შვილები და ინტერესდნენ მშობლიურ ენით და იქნება ამ გზით გაიღვიძება მათი ნაწილის ინტერესი ქართველობის მიმართ...

კლასი (ლაზურს ლათინური ანბიის საფუძველზე ასწავლიან), ქალაქ დუშკეს ერთ სკოლაში ჩერქეზული კლასი გაიხსნა... ქართულის არც პროგრამა და, შესაბამისად, კლასის აღიარება არ წინა-

ქართული ენის შესწავლის პროგრამა 2013 წელს მომზადდა, მაგრამ ეროვნული განათლების სამინისტრომ არ დაამტკიცა. ამის შემდეგ პროგრამა კიდევ უფრო დაიხვენა 2014 წლის მაისში ხელახლა შევიდა სამინისტროში (მე ამჯერად არ ვეხები პროგრამის მომზადებაში ჩართული ჯგუფის მუშაობას. მათ დიდი საქმე გააკეთეს და ამაზე სხვა დროს საგანგებოდ ვისაუბრებ...)

თურქეთის საჯარო საშუალო სკოლებში რამდენიმე წლის წინ დააწყო ეთნიკური უძრისტესობების ენების არჩევით საგანდა აღიარების პროცესი, რაც თურქეთის რესპუბლიკის ეკრონინტეგრაციის საკითხს უკავშირდებოდა. ეკრონსაბჭოს პირობების შესრულება იმასაც გულისხმობდა, რომ თუ მშობლები მოითხოვდნენ, ენის სნავლების უფლება ფორმალურად მაინც უნდა მიცემულიყო. ეს პროცესი 2000-იან წლებში დაიწყო. 2012 წელს კი, მაშინდელი პრემიერ-მინისტრის განცხადებით, საშუალო სკოლებში დაიწყო თურქეთში არსებული ე.წ. ცოცხალი ენების შესწავლა... მაშინდელ სიაში იყო ქურთული, ზაზაური (ქურთულის განტოობა - ე.შ.), ლაზური, ჩერქეზული, აფხაზური.... მაგრამ არა ქართული.... აღნიშნულ ენების პროგრამები სათვისტომობების მიერ ადრევე იყო დასამტკიცებლად შეტანილი თურქეთის ეროვნული განათლების სამინისტროში.... და პრემიერის განცხადებამდე დამტკიცებულიც კი იყო.

ქართველებმა კი დააგვიანეს! შესაბამისად, უკვე 2012 წლის სექტემბერში თურქეთის რამდენიმე სკოლაში გაიხსნა ჯგუფები ეროვნულ უმცირესობათა ენების სწავლებისთვის... მომდევნო წელს კი შევი ზღვის რეგიონში 2 ლაზური

(კოლათაშვილი), რომელსაც ნათე-
საგები ყავდა იმ სოფელში ამ ურ-
თიერთობათა გარეშე ვერ მოხერხ-
დებოდა მოცეკვეთა ჯგუფის ჩა-
მოყალიბებაც, რადგან ინტერესის
გაღივება ამ საქმის მიმართ თავი-
დანვე ჭირდა...

მოცეკვეთა გუნდის არსებო-
ბამ ქართული კლასის იდეა შვა
(შევინიშნავ, რომ მე არა ვარ ნურუ-
ოსმანიედან და სწორედ მუსაფაფას

Digitized by srujanika@gmail.com

და მოითხოვონ ბაგშეგბისთვის ქართული ენის სწავლება! მართა-ლი გითხრათ, მერიდება კიდეც; მაგრამ მანც უნდა ვთქა, რომ ბევრი საჭიროდაც არ თვლიდა ამ მიმართულებით განათლების მიღებას (ქართულის სწავლებას ბაგშეგბისთვის) და უმრავლესობა ჯერ კიდევ ასე ფიქრობს მთელ თურქეთში... თან ამის, ანუ ქართულის სწავლების მაგალითიც არ იყო მანამდე... მე კარგად ვიცი, რომ ზუსტად ორი კვირა იმუშავა მუსტაფამ და მისმა ნრემ ამ საკითხზე, თითო-ულ ოჯახში მივიდა, შეხვდა მშობლებს და საბოლოოდ დააჯერა.... შეიტანა განცხადება ოცდახუთი (მეხუთე, მეექვსე და მეშვიდე კლასები) ბაგშეგის მშობლისა!

სამნუხაროდ 2014 წელს, სექ-
ტემბერში, როცა სასწავლო წელი
დაიწყო, ჯერ კიდევ არ იყო დამტკ-
კიცებული ქართული ენის პროგრა-
მა... მუსტაფავაც ზრუნვის და იმედისა
გაცრუების ზღვარზე იყო... სასწავ-
ლო ნლის დაწყებიდან ოთხი კვირისა
მერე დამტკიცდა პროგრამა. მე არ
მინდა იმის თქმა, რომ ვიღაცამ, რა-

გამო, მასთან ერთად, გადავიწყვიტეთ, რომ იმ სოფელში გახსნილიყო კლასი)... ვიფიქრობდით, რომ 2014 წლის ზაფხულში ქართული ენის პროგრამა დამტკიცდებოდა, რაც ჯგუფის ორგანიზების შესაძლებლობას მოგვცემდა და მოხერხდებოდა სექტემბერში კლასების გახსნა... კანონის თანამად, მშობლები არჩევითი საგნებს განსაზღვრავდნენ ივნისის ბოლო კვირას. მუსტაფას ძალისხმევით მშობლებმა ხელი მოანერეს განცხადებებზე და შეიტანეს სკოლის დირექტორთან... ეს ძალიან რთული მომენტი იყო: მანამდე ხომ ნარმოუდგენელი იყო მოსახლეობისათვის, რომ შეიძლება მიმართონ საჯარო სკოლას

ტომდაც, სპეციალურად დაყყოვნა. მჯერა, რომ ასე არ ყოფილა... ამ პერიოდში მუსტაფა მუდმივ კონტაქტში იყო რაიონის განათლების ხელმძღვანელთან და სკოლის დორექტორთან. პროგრამა რომ დამტკიცდა, როგორც ვთქვი, სკოლებში სწავლის დაწყებიდან ითხო კვირა იყო გასული, მაგრამ მუსტაფას დაუშინებული, შეუნცვეტელი თხოვნის შედეგად დირექციამ მიიღო გადაწყვეტლება, რომ დაგვიანების მიუხედავად დაწყებულიყო ქართული ენის გაკვეთილები...

მერე იყო მასწავლებლის პრობ-
ლემა... როგორც ვიცით, თურქე-
თის ეროვნული განათლების სამი-
ნისტროს კადრებს შორის არ არის

ქართული ენის მასწავლებელი. მუსტაფაშ აიღო პასუხისმგებლობა და გადაწყვიტა, რომ თვითონ ყოფილიყო მასწავლებელი... სხვა გზა არ ჩანდა. ვერც შორიდან წამოვიდოდა მასწავლებელი, თუნდაც იმიტომ, რომ ანაზღაურება ძალზედ მცირება. ერთ კლასში კვირაში 2 საათია და 1 საათის ანაზღაურება შეადგენს 8 ლირას; ანუ ერთ კლასში ოვეში 8 გაცვეთილი ტარდება და სულ 64 ლირა ერგება მასწავლებელს.

რაიონის განათლების ხელმძღვანელმა მუსტაფას რომ უთხრა, - ახლადგახსნილი ორი კლასისთვის შენ მიიღებ თვეში 128 ლირას და გზაშიც არ გეყოფა, რადგან ქალაქიდან დადიხარო... მუსტაფამ უპასუხა: „ოღონდ თქვენ გახსენით კლასი, პრიქით მე გადაგიხდით ფულს... ფულის გულისთვის არ ვაკეთებ ამ საქმესო!..“

მოკლედ, დანიშნეს მუსტაფა
კოლათი მასწავლებლად და გიზ-
ნესში ჩრთული ეს კაცი ყოველკვი-
რეულად თმობს თავის საქმეს და
მიდის სოფელში, რათა ბავშვებს
ქართული ასწავლოს!... 30 ოქტომბ-
რიდან დაწყებული გაკვეთილები
ნარმატებით ტარდება და 25 ბავშ-
ვი უკვე თავისუფლად და ძალიან
ლამაზად წერს ჩევნი შესანიშნავი
ქართული ასოებით... რაცაა შესაძ-
ლებელი კვირაში 2 გაკვეთილის
ფარგლებში, ის ძალიან კარგად გა-
აკეთა მუსტაფამ და, ჩემი აზრით,
ნარმატებს მიალწია...

იმედია, მომავალ წელს თურქეთის
თის სხვადასხვა რეგიონში მრავალ
ოჯახს ეწება სურვილი და გაიხს-
ნება ახალი ჯგუფები... ამ საქმეს
პოპულარიზაცია სჭირდება, სათა-
ნადო რეკლამა და ზრუნვა საჭი-
რო, ყველგან რომ გაჩინდეს სურვი-
ლი... ჩვენც ვგებმავდით შეძლების-
დაგვარად ფართომასშტაბიანი
საქმიანობის წამოწყებას, განსა-
კუთრებით, მაისის ოცნებან ივნისის
ბოლომდე (როგორც აღვნიშნე, მშობლები არჩევთ საგნებს გან-
საზღვრავდნენ ივნისის ბოლო კვი-
რაში), მაგრამ, სამწუხაროდ, ვითა-
რება შეიცვალა. ჩვენთვის მოუ-
ლოდნელად, განათლების სამინის-
ტროს ახალი განკარგულებით, არ-
ჩევითი საგნების განსაზღვრის ვა-
და 20 თებერვლამდე დაკანონდა.
ჯერჯერობით უცნობია, ივნისშიც
იქნება არჩევის შესაძლებლობა თუ
არა. უცნობია ისიც, რამდენ სკო-
ლაში გაიხსნება ქართული ჯგუფი
მომავალ წელს.

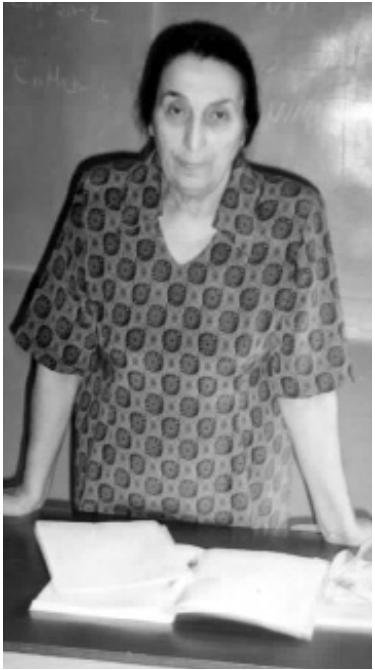
შევნიშნავ ასევე, რომ სკოლები, რა თქმა უნდა, თურქეთის ეროვნული განათლების სამინისტროს ექვემდებარება და სახელმძღვანელოზეც სამინისტრომ უნდა იზრუნოს. სამწუხაოდ, სახელმძღვანელოც არ არის ჯერ გამოცემული. ისიც მაინტერესებს, თუ როგორი იქნება სამინისტროს მიერ მიღებულ-დამტკიცებული სახელმძღვანელოს შინაარსი!.

კიდევ ერთი საკითხი მასნავთ
ლებლების პრობლემაა და ადგი-
ლობრივი საშუალებების გარდა
ჯერ გზა არ ჩანს, მაგრამ იძედი
ისაა, რომ თუ მოთხოვთ იქნება და
ერთ სკოლაში, ან ერთმანეთთან ახ-
ლომდებარე სკოლებში ბევრი კლა-
სი გაიხსნება, მომავალ წლებში იქ-
ნებ სახელმწიფომ საკადრო სისტე-
მაში ქართული ენის მასნავლებე-
ლის გაიღვაპისას.

ლიკ გაითვალისწინებ
მრრკლე დავითაძე
(ერდოღან შენოლი)
თურქეთი, ქალაქი საქართვი.
29 იანვარი - 15 ოქტომბერი
2015 წელი.

მერი უზნება - 85

ქალი, რომელიც ამჟანებს უნივერსიტეტს და ალაგაზებს ქალაქს

ମେଘ୍ୟବ୍ୟୋଦ୍ରୀ ଓ ଶୁକ୍ରତିତ ଶାଙ୍କା
ଅଧାରିତାନ୍ତିର ଶିଳାଗନ୍ଧ କୁଣ୍ଡଲ୍‌ପରି
ଶିଳାକୁ ଓ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ମାତ୍ରାରେ ଏହା କରିବାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ასეთი ადამიანები ჩვენს გვე-
რდით ცხოვრობენ და მოღვაწეო-
ბენ. ისინი ჩვეულებრივ ადამიანე-
ბად მიგვაჩნია და სშირად ვერც
კი ვაცნობიერებთ, თუ რა დიდი
ცხოვრებისეული სკოლა აქვთ გა-
მოვლილი, რა მდიდარ გამოცდი-
ლებას ფლობენ, როგორ იღვინან,
იწვიან კელაპტარივით, რომ სი-
კეთე, სილამაზე და სიხარული
შემატონ ქვეყანას, მიმზიდველი
გახადონ ჩვენი გარემო, ხალისი
და ნათელი შემოიტანონ ცხოვრე-
ბაში. სწორედ ასეთი გახლავთ
ლეთისნიერი, რჩეულთა შორის
რჩეული, დარბასისელი დიდუნე-
ბოვანი, მზიანი გულის, ქვეყნად
სიკეთის ქმედებისათვის, სხვათა
ცხოვრების გალამაზების, სხვები-
სათვის სიხარულის მინიჭებისათ-
ვის გაჩინილი ლამაზი სულის პი-
როვნება, სიკეთის, სათნოების და
კეთილშობილების განსახიერება,
ჭეშმარიტი ადამიანობის ეტალო-
ნი, თხემით ტერფამდე პედაგოგი
და მოძღვარი, აღიარებული ენა-
თმეცნიერი და მკვლევარი — მე-
რი ცინცაძე.

ოთხმოცდასუთ ხელთან ხილ-
ნაყარ, დახვეწილ, ჭეშმარიტ ინტე-
ლიგენტსა, კრისტალურად სპე-
ციაკ, შინაგანი კულტურითა და
სხვა

ეჭონი მერი ასეთ ეპიზოდს იხსეს
ნებს: „არასოდეს დამავიწყდებ
ერთი შემთხვევა, რომელმაც
ვფიქრობ, განსაზღვრა ჩემი შემ

დამომი გზა. მეორე კურსზე სნავლის უკანასკნელი დღეები იყო ლექტორმა კონა გიგინებიშვილმა დამავალა ზაფხულის პერიოდში შემესნავლა მშობლიურ სოფლის — კირნათის მეტყველება და მომებზადებინა მოხსენება სამეცნიერო კონფერენციისთვის მონდომებით შევუდექი მუშაობას. მოხსენებაც საინტერესო გამოვიდა. ასეთი მუშაობის დროს სულ უფრო ნათლად, გამოკვეთილად მიმტკიცდებოდა გადაწყვეტილება — განმეორდო სჩავლა უძველეს ხელანძეერებში გაცვნობითი ქართულ ენას, რომლი ბევრი საინტერესო გრამატიკული და ლექსიკური თავისი სტურები დღემდე შემოინხა აჭარულმა დიალექტმა. “

მერი ცინცაძეს ნათლად ჰქონდა გააზრებული და გასიგრძე

რძოლი ბუნება, ენთუზიაზმი, მაღალი პასუხისმგებლობა, საქმისა და დროი, დასახული მიზნისა დამი ერთგულება, მიზანდასახულობა შესთავაზეს კიდეც დარჩენილი ყოფილი ცოდნის ტაძარში, მაგრამ მშობლიურ კუთხეში დაბრუნება იმარჩია.

დღესაც გუშინდელივით ახსოვს დვანლმოსილ პედაგოგების 1959 წლის 1 სექტემბრის ის შორეული, უწვეულო, ლამაზი, ამაღლელვებელი და ბედნიერი დილა, როცა ჟურნალით ხელში პირველად წარსდგა სტუდენტების მომავალი პედაგოგების წინაშე. ბუნებრივია ღელავდა, მაგრამ როგორც თავად შენიშვნავს, ბუნებრივად ულიმოდა წაცნობია, მერხები, კედლები შემოცექეროდა ცოდნის დაუფლების ნადილით ანთებული სტუ-

ა განებული, რომ დიდ საქმეს კი
ა დებდა ხელს, რომ დიდი პასუხის
- მგებლობა, შრომა მართებდა
ვ უმაღლესი სასწავლებლის ნარჩი
- ნებით დამთავრების შემდეგ იგ
- როგორც დიდი პერსპექტივი
ს მქონე ფილოლოგი, ინსტიტუტშ
- დატოვეს სამუშაოდ. დასაწყისშ
- იღვწოდა ლაბორანტად. პარალე
ა ლურად მოთმინებითა და გულ
- დადებით აგრძელებდა მუშაობა
- ქართული ენის ისტორიისა დ
- დიალექტოლოგის დასაუფლებ
- ლათ ენირეალობა, მიზანისწრა

დენტთა ათეული ფხზებელი თვალი. ახალბედა ლექტორის სასარგებლოდ უნდა ითქვას, რომ პირველი სერიოზული, მყაცრი გამოცდა ცხოვრების დიდ ასპარეზზე გასასვლელად წარმატებით ჩააბარა. მის მიერ მიმზიდველად ჩატარებულმა, ცოცხალმა, ხალის სიანგა და ღრმა შინაარსით დამუხტიულმა ლექციამ მოხიბლა სტუდენტები და სანდომიანი მომზიდლავი, ენამზიანი პედაგოგისადმი პატივისცემითა და სიყვარულით აანაცო.

ქალბატონი მერი გულდადე
ბით, გულმოძგინედ, მაღალი პა-
სუხისმგებლობით ემზადებოდ
ყოველი ლექციისათვის. „ვცდი-
ლობ ყოველი ჩემი ლექცია იყო,
მეცნიერულად ღრმა და საინტე-
რესო, კვანძალობ და ვასწავლი. და
თუ სტუდენტებს ინსტიტუტიდან
ცოდნასთან ერთად გაპყებათ
თუნდაც ნაწილი იმ სიყვარულისა-
და მადლიერების გრძნობისა-
რაც მე ჩემი პედაგოგისგან დამრ-
ჩა, უსაზღვროდ ბეჭნიერი ვიქენე-
ბი“ — ამბობდა მუშაობის დაწყების
პირველ წოლში ენთზიასთი პა-

დღაგოგი. მისთვის ლექციაზე შესვლა სტუდენტის სულში შესვლას, სულის თანაზიარობას, მასთან ჰუმანურ თანამშრომლობას, ფიქრისა და განსჯისაოვის სარბიელის შექმნას ნიშნავს. ხუთ ათეულობითი მიზანი ჩვილი არმაკოლოგი

Ելուր մազեցնօտաց Յոօլովզճ
Տիգուցներէն. Սօնոն յարցագ
Ճշճնօնքնեն ու ռոցոր օժ-
լցէծոդա մատ տշալնին դըլայ-
նոն մոմենծլազո, չագուսնորո
Սամպարո, Ռոցոր ուժրդէծոդա
Ըլցէցօ—Կրայէլուկուլուգան
Ըլցէցօ—Կրայէլուկուլումզը մա-
տո Չողնոն մարացո, Րա աելո-
ծելո, Գասացեօ ճա Սապարուլո
Խցէծոդա մատացու Ռոցոր Վ
Ժաւոլո յարտուլո, օսյ տաճա-
մեժրոցը Սալութերալուրո
յն. Ենոն յոմացո ճա մուս Սօն-
մինճու ճաւուսատցու յրտցոյ-
լո մեծրուլո յալծաթոնո
մադլունո, չացարունո յարտու-
լուտ մոմձրացա ճա մոմձրաց
Հացը մոմացալ նշացացցէն
Սրուլպուոլաճ ճայուլուն,
Ճայուրտեօլունքն, Ցշմացագ
Ճայուցնեն, մուցու ցուլուսպոյ-
րուտ, Տօբայէնուտ մոյզունոն
Մոյզունու ճա յմանուրյու, Սլա-
մանչես ճա Սնագոյցէ, Սլարաճ
Ճա մոյնուր, Մեյմակուլ ճա Կորտեց-
յուլ, Լմբերտոսացու Տալուցաց յար-
տուլ յնած, Ռոմ լուսուրէն արևե-
ծուտ նօնան, Երու մեռնու յաձա-
կուտեցա, Տյուրչէ, մուս ցուլս ճա
Տյուլս մուլու—Պագրոնու Տյուր-
ճացէն. մուս Տիգուցներէն յարցագ
Ճյունճատ ճա աելուպ այցտ Ճա-
տուտունքներէն յուղու Տուրուս
Տուրուսու յարտուլու յարտուլու Յու-
րուսու յարտուլու յարտուլու Յու-
րուսու յարտուլու յարտուլու Յու-

მძივებივით აიკინდა წლები,
ნახევარ საუკუნეზე მეტი ხნის
განმავლობაში ვინ მოთვლის რამ-
დენი ახალგაზრდა დაუკვალიანე-
ბია, ხელი შეუშვებლებია, რამდე-
ნისათვის გაუნანილებია გულის
სითბო, ცხოვრების დიდ გზაზე
გაუკვანია და დედაენისა და
მშობლიური მინა წყლის უკიდე-
განო სიყვარული დაუსაგზლებ-
ლია.

„მერი მასწავლებელო გვეამა-
ყება, რომ ჩვენი აღმზრდელი და
დამკვალიანებელი, ჩვენს სულში
სიკეთის მთესველი, ჩვენი კერძი

ნიკოლოზ ბარებაგიაშვილის ცხოვრება და მოლვანია

ნისა წარსულს, მისი მატერი-ალური თუ სულიერი კულ-ტურის თითქმის ყოველ სფეროს სწვდებოდა. საო-ცარი იყო მისი აზროვნების სიღრმე და მჭევრებელების ხელოვნება, მისი ახალგაზრდული ულევი ენერგია და სამშობლოს სიყვარულის ემიციური განცდა... ეჭვი არ არის, ამ შესანიშვნავ თვისებათა დი-დი უმეტესობა მას მშობლი-ური ოჯახიდან დაჰყვა“.

ნიკო ბერძენიშვილი დაიბადა 1895 წლის 9 აგვისტოს, ჩიხატაურის რ-ნის სოფ. გოგოლევისუბანში, ლარიბი გლეხის ოჯახში. ის მშობლების მეცუთე და ნაბოლარა შვილი იყო. სამწუხაროდ, დაბადებამდე დაოზღლდა მამით და ოთხ (უფროსი ძმა ადრე გარდაიცვალა) ბებაგშვის ღირსეულად ზრდიდა დედა — პელაგია შარიშვილი.

„არიან ისტორიულობები, - წერდა
აკად. გიორგი ჩიტაა, - რომელთაც
უპირატესად ისტორიული მოვლენებ-
ბის ანალიზი ეხერხებათ. არიან ისე-
თებაც, რომელთაც მეტწილად მოვ-
ლენების განზოგადება, სინთეზი
ემარჯვებათ... ნიკო ძერძენიშვილი
ორივე სფეროში დიდ ოსტატობით
გამოირჩევა და ამის წყალობით მის
კვლევა-ძიებას მონოლითურობა,
სისრულე, შემოქმედებითი აზრის
სიმდიდრე და ოვალსაჩინოება ახასი-
ათებს. ამას ერთვის მისი წერის
უბადლო სტილი, რომელიც ხალხუ-
რი მეტყველების ელვარებას ემყარე-
ბა და მუდამ მიმზიდველია“.

1995 წელს, ნიკო ბერძენიშვილის დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი მიღწვნილ საიუბილეო სესიაზე წაკითხულ მოხსენებაში აკად. დაცით მუშახელიშვილი აღნიშნავდა „ნიკოლოზ ბერძენიშვილი დიდი ისტორიკოსი იყო. 30 წელი გავიდა მისი გარდაცვალებიდან და ქართულ ისტორიოგრაფიას დღესაც მყარ საფუძვლად უდგას მისი სამეცნიერო მექანიზმი პირობება. ქართული ისტორიული მეცნიერება დღესაც მნიშვნელოვანი წილად მის მიერ დასტული თუ მიზნში უდინო პრობლემების გაღრმავების გზით ვთარდება. ივ. ჯავახიშვილის შემდეგ, 25 წლის განმავლობაში, ის ქართული მედიევასტიკის ჭრიშვრიტი მესაჭე და სულისჩამდგმელი იყო. მის სახელთანაა დაკავშირებული მრავალი ასალი და ახლებური წამონება საქართველოს ისტორიის შესწავლის სავალე-პრაქტიკულ თუ თეორიულ დარგში, რომელთაც მნიშვნელოვნად გაამდიდრეს ისედაც არცთუ მწირი ქართული ისტორიოგრაფია. იგი მრავალმხრივი მკვლევარი იყო და მისი უშრეტი სამეცნიერო ინტერესები ჩვენი ქვეყ- და მთელი ამიერკავკასიის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სამრეწველო და სავაჭრო ცენტრი იყო. მისი ნაგავადგური დიდი რაოდგომით იზიდავდა ნავთის მომხმარებელი რუსეთისა და ევროპის გემებს. აյ წარმოებდა ნავთობის გადამუშავება და მისი საზღვრაო გარეურება გატანა. 900-იანი წლების დან ბათუმი რევოლუციის სამჭედლო ხედება. ნესტორ ბერძენიშვილი ბინაც ბათუმის სოციალ-დემოკრატიების ერთ-ერთ თავმჯელადის წარმოადგინდა. 1906 წელს ბათუმულმა გიმაზიის დებამბა გამოსცეს უზრნალის „დრუგ პროლეტარიატა“-ს ორნომერი, რომელშიც გამოხატეს თანაგრძობა და თანადგომა რევოლუციაზე მოძრაობისადმი. ამასთან ქართველი გიმაზიის დებამბა აღშფოთ თებას ინვევდა ისაც, რომ სასანავლებელში ქართულ ენას კვირაში მხოლოდ ერთი საათი ეთმობოდა და ისიც ბოლო გაკვეთილი. გახშირდებული კონფლიქტი მასანავლებლებსა და გიმაზიის უფროოსკელასელებმა სამასანავლებლოს გვერდით მოთავსებულ ღულ ღუმელში ყუმბარა ააფეთქებდა.

ამ აქციისათვის ბევრი გიმნაზიელი გაირიცხა სკოლიდან „მგლის ბილე-თით“, მათ შორის იყო ნ. ბერძენიშვი-ლიც. ბათუმის გიმნაზიაში აღდგენა-ზე მას ფიქრიც აღარ შეეძლო. მისთვის დაკეტილი აღმოჩნდა სხვა გიმნა-ზის კარებიც. სიმწიფას ატესტატის მიღება ნიკომ მხოლოდ 1917 წელს შეძლო.

1917 ხელს ხ. ბერძნობივლობის ჩაი-
რიცხა მოსკოვის უნივერსიტეტის
ფილოლოგიის ფაკულტეტზე, მაგ-
რამ უსახსრობის გამო იძულებული
იყო სწავლისათვის თავი მიენგები-
ნა და საქართველოში დაბრუნებუ-
ლიყო. ორი წლის განმავლობაში ის
ჩიხატაურში მუშაობდა მასწავლებ-
ლად.

მას შემდეგ, რაც ასრულდა ქარ-
თული საზოგადოების იცნება და
1918 ხელს თბილისში გაიხსნა სა-
ხელმწიფო უნივერსიტეტი, ხ. ბერძნ-

ა ნიშვილი ამ უნივერსიტეტის სიპრდ-
ნისმეტყველების ფაკულტეტის
სტუდენტი გახდა (1920 წელს), ხო-
ლო 1924 წელს გადავიდა საქართვე-
ლოს ისტორიის სპეციალობაზე და
ივ. ჯავახიშვილის ხელმძღვანელო-
ბით განაგრძო სწავლა. ძირითადი
საგნებისა და ევროპული ენების პა-
რალურულად, ის ნარმატებით სწავ-
ლობდა არაბულ, სპარსულ და სომ-
ხურ ენებს.
ა 1925 წელს მან ივ. ჯავახიშვილის

ხელმძღვანელობით შესარულა სა-
დიპლომო ნაშრომი „დასავლეთ სა-
ქართველოს საეკლესიო წეს-წყობი-
ლება XIII-XVIII სს.“, რომლის ერთი
ნაწილი 1926 წელს დაიბეჭდა საის-
ტორიო-საეთნოგრაფიო საზოგადო-
ების „მიმომხილველში“. ეს გახლდათ
ღრმად მეცნიერული და ახალი მე-
თოდოლოგით შესრულებული პირ-
ველი გამოკვლევა ქართულ ისტორი-
ოგრაფიაში, რომელმაც მის ავტორს
ბრწყინვალე მომავლის მქონე ისტო-
რიკოსის სახელი დაუმკიდრა.

1926 წელს ნ. ბერძენიშვილმა
წარმატებით ჩააბარა გამოსამვები
გამოცდები და დატოვებულ იქნა
უნივერსიტეტში საპროფესოროდ
მოსამავლიდად.

ს 1927 წელს მან გონილეობა მიიღო
ღ საქართველოს საისტორიო-სა-
ეთნოგრაფიო საზოგადოებრივის მიერ
ა მოწყობის განვითარების სამეცნიერო
ექსპედიციაში, რომლის მიზანი იყო
მხარის შესწავლა და ისტორიული
ძეგლების აღწერა.

1929 წლიდან ნ. ბარძინჯიშვილი

კულტურის სტუდენტებიც ესნოგ-ბოდნენ და დარბაზი ყოველთვის გადაჭედილი იყო. 1932 წელს ბ-ნი იკოს ირჩევენ იმავე კავადრის დოკოებად. 1938 წელს მას დისტანციის დაუცველად მაინიჭეს ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხასიათი, 1939 წელს კი, ივ. ჯავახიშვილის შუამდგომლობით, ის კათედრის პროფესორად აირჩიეს.

პარალელურად, 1929-1936 წლებში, ნ. ბერძენიშვილი მუშაობს საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის სელნაწერთა განყოფილებაში, რასაც მისი მეცნიერული ზრდისათვის უაღრესად დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა. აქ ის ეცნობა საქართველოს ისტორიის სხვადასხვა წერილობით ძეგლს. საგულისხმოა, რომ აქ მუშაობის პერიოდში მან შეიმუშავა საბუთების აღნერისა და კლასიფიკაციის ახალი და ორიგინალური ხერხები.

დღიდ სამეცნიერო სკოლა გაიარა
6. ბერძნიშვილმა საკავშირო მეცნი-
ერებათა აკადემიის საქართველოს
ფილიალის კავკასიის მცოდნეობის
ინსტიტუტში, რომლის ბაზაზე 1936
წელს შეიქმნა ნიკო მარის სახელო-
ბის ენის, ისტორიისა და მატერია-
ლური კულტურის ინსტიტუტი (ე-
ნიკე), რომელსაც სათავეში ჩაიდგა
ცნობილი მეცნიერი, 6. ბერძნიშვი-
ლის მეგობარი და კოლეგა სიმონ ჯა-
ნაშია (1936-1947 წე). 1941 წელს

ენიმდე გაიყო ორ ინსტიტუტად - ინსტროიის ინსტიტუტად (1964 წლიდან - ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტი, 2006 წლიდან კი - ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) და აკად. ნ. მარის ენის ინსტიტუტად (შემდგომში ენათმეცნიერების ინსტიტუტი).

1938 წელს ივ. ჯავახიშვილს, ს. ჯავახიასა და გ. ბერძენიშვილს დაქ-
ვალოთ საქართველოს ისტორიკოს სა-
ხალხო საკითხავი წინის დანერა.
გააშალა დიდი მუშაობა, აქმდე სე-
ლუხლებელი არაერთი საკავანი სა-
კითხი ახლებურად გაშუქდა, მთელი
ეპოქები ახლებურად მოიხაზა. 1940
წელს გამოქვეყნდა ამ ნაშრომის მა-
კეტი. სწორედ ეს მაკეტი დაეფი სა-
ფუძვლად 1943 წელს შექმნილ საშუ-
ალო სკოლის სახელმძღვანელოს,
რომელიც 1947 წელს სახელმწიფო
პრემიაზე იქნა წარდგენილი.

1939 წლიდან, ჯვარაბიშვილის წინადადებით, ნ. ბერძენიშვილი ინიშნება ისტორიის ინსტიტუტის ისტორიის განყოფილების გამგედ. თათქმის 20 წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა ის ამ განყოფილებას. ისტორიკოსთა არაერთი თაობა აღიზარდა და ჩამოყალიბდა განყოფილების კედლებში. დროთა განმავლობაში ფართოვდებოდა და ღრმავდებოდა განყოფილების მეცნიერული კვლევა-ძების თემატიკა: საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური

და პოლიტიკური ისტორიის შესავალი. ახლო აღმოსავლეთისა და კავკასიის ისტორია, ურთიერთობა რუსეთთან, რომესა და საბერძნეთთან, მუსულმანურ აღმოსავლეთთან, ისტორიული გეოგრაფიის საკითხები, ქართული წყარომატიკონება, ძველი, ახლი და უახლესი ისტორიის პრობლემები და მრავალი სხვა საკითხი.

1943 წლის 27 დეკემბერს 6. ბერძნოშვილმა ისტორიის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს წარუდგინა სადისერტაციო ნაშრომი — „რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობას ისტორიიდან XVI-XVII სს. მიჯნაზე“, რისთვისაც მას ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი მიენიჭა. 1944 წლის 22 თებერვალს კი ეს ირჩევენ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად.

1947 წელს 15 ნოემბერს, 47 წლის

ასაკში, გარდაიცვალა ქართული საისტორიო მეცნიერების დიდი მოამაგე, ისტორიის ინსტიტუტის დირექტორი, აკად. ს. ჯანაშია. 1948 წლიდან ინსტიტუტის დირექტორად 6. ბერძენიშვილი ინიშნება (1948-1965 წ.). და სიცოცხლის ბოლომდე უდგას მას სათავეში. მისთვის დამახასიათებელი ენერგიით შეუდგა 6. ბერძენიშვილი დაკისრებული მოვალეობის შესრულებას. მოხდა ინსტიტუტის ძირითადი ბირთვის — ისტო-

რიის განყოფილების რეორგანიზაცია, შეიქმნა საქართველოს ძველი, ფეოდალური, კაპიტალისტური და სოციალისტური ეროვნების ისტორიის განყოფილებები; ჩამოყალიბდა საქართველო-ახლო აღმოსავლეთის, საქართველო-ჩრდ. კავკასიის, საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების ისტორიის შემსნავლელი განყოფილებები; ამავე დროს, წარმატებით გრძელდებოდა რომესა და საბერძნეთთან, ევროპასთან და ამიერკავკასიის შეზობელ ხალხებთან ურთიერთობის შესწავლა. გაღრმავდა მეცნიერული მუშაობა საქართველოს არქეოლოგიური შესწავლის მიმართულებით, გაფართოვდა არქეოლოგთა მოღვაწეობის ასპარეზი და ქრონიკოლოგიური ჩარჩოები, წინაკლასობრივი და ადრეკლასობრივი ეპოქების გვერდით, გაძლიერდა ფეოდალური ხანის არქეოლოგიური მიმართულების შესწავლის კვლევა. ცალკე გამოიყო წყაროთმოდნეობისა და ისტორიულ მეცნიერებათა ისტორიის ჯანიშვილის გეოგრაფიის კვლევა. ცალკე გამოიყო წყაროთმოდნეობისა და ისტორიულ მეცნიერებათა ისტორიის ჯანიშვილი.

1949 წელს ბ. ბერძენიშვილი, აკა-
კი შანიძესთან და ოთარ გიგინებიშ-
ვილთან ართად, მივლინებით მიემგ-
ზავრება რუმინეთ-ბულგარეთში აქ
ოდესაც მოღვაწე ქართველთა კვა-
ლის მისაგნებად. მოგზაურობას
უშედეგოდ არ ჩაუვლია. მათ მოა-
ხერხეს მოეძათ მასალები ანთიმოზ
ივერიელის შესახებ და ბ-ნი ნიკოს
განსაკუთრებული მცდელობით შეძ-
ლეს მიეკვლათ ბესიკ გაბაშვილის
დაკარგვული საფლავისათვის. ბულ-
გარეთში მათ დაათვალიერეს პეტ-
რინონის ქართული მონასტერი, სო-
ფიის ბიბლიოთეკაში მიაგნეს ბერძე-
ნი მოღვაწის მიერ ქართული დედნი-
დან გადაწერილ ტიპიკონს, რომლის
ასლი საქართველოში ჩამოიტანეს.
ამ მოგზაურობის შთაბეჭდილები
6. ბერძენიშვილმა 1949 წელს გამო-
ცემულ წიგნში აღნერა („ძლევაი/გა-
მარჯვება - რუმინია-ბულგარეთში
მარჯვები“).

მოგზაურობიდან").
1951 წელს 6. ბრძენიშვილს საქართველოს მეცნიერებას აკადემიის ვიცეპრეზიდენტად ირჩევენ. ეს თანამდებობა მას 1957 წლამდე ეკავა.

1954 წლის ისტორიკოსთა კოლექ-
ტივს დაევალა საქართველოს ისტო-
რიის ახალი სახელმძღვანელოს შექ-
მნა, რომელშიც უნდა გამუქტბული-
ყო საქართველოს ისტორიული წარ-
სული უძველესი დროიდან თანამედ-
როვე ეპოქამდე (ადრე გამოქვეყნე-
ბულ სახელმძღვანელოში არ იყო
ასახული XIX-XX სს ისტორია). ამას-
თან, სახელმძღვანელოში უნდა გა-
შეიტყოლიყო ქართული ისტორიოგ-

2015 წლის 19 მარტის ბათუმის შოთა რესთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ნიკო ბერძნიშვილის ინსტიტუტმა უნივერსიტეტის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოლოგიის დეპარტამენტისა და ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმის მონანილეობით ჩაატარა სამეცნიერო სესია, რომელიც მიეძღვნა გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი ისტორიკოსისა და საზოგადო მოღვაწის აკადემიკოს ნიკო ბერძნიშვილის დაბადების 120 წლისთავს.

სამეცნიერო სესია ჩატარდა უნივერსიტეტის 44—ე აუდიტორიაში. სესია მოკლე შესავალი სიტყვით გახსნა ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარემ, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა ნოდარ კახიძემ. მოხსენებები თემებზე: „ნიკო ბერძენიშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა“, „ნიკო ბერძენიშვილი და არქეოლოგიური გათხრების საწყისი ეტაპები აჭარაში“, „პოლიტიკური ისტორიის საკითხები ნიკო ბერძენიშვილის შრომებში“, „ნიკო ბერძენიშვილი ადრეფეოდალური ხანის დასავლეთ საქართველოს ეკლესიის შესა-

ხები“, „ნიკო ბერძენიშვილი რუსეთ—საქართველოს ურთიერთობის შესახებ“, „ისტორიული გეოგრაფიის საკითხები ნიკო ბერძენიშვილის შრომებში“, „ნიკო ბერძენიშვილის ჯავახეთის ექსპედიციის დღიურები“ წაიკითხეს ასოცირებულმა პროფესორმა ნანა ხახუტაშვილმა, ემერიტუს—პროფესორმა ამირან კახიძემ, სრულმა პროფესორმა ოთარ გოგოლიშვილმა, ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტის ისტორიისა და არქეოლოგიის განყოფილების უფროსმა, ემერიტუს—პროფესორმა პიჭიკივ დიასამიძემ, ამავე ინსტიტუტის უფროსმა მეცნიერმა თანამშრომლებმა, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა ოთარ თურმანიძემ, ისტორიის დოქტორმა სიმონ გოგიაძემ, მეცნიერმა თანამშრომელმა ოლეგ ჯიბაშვილმა.

აკადემიკოს ნიკო ბერძენიშვილის დიდი
დღვაწლი ქართული ისტორიოგრაფიის განვითა-
რებაში გაშუქებულია ასოცირებული პროფე-
სორის ნანა ხახუტაშვილის წერილში, რომე-
ლიც აქვე იბეჭდება.

კურსი ლიტერატურა - 70

ება მიანიჭა. აღსანიშნავია, რომ ქალბა-
ტონი უუჯუნა იყო პირველი ქართველი
ალბატონი დასავლეთ საქართველოში.
რომელიც გახდა ფიზიკის მეცნიერებათა
კოქტორი.

1971 წლიდან კითხულობს ლექციების ურსს თეორიულ ფიზიკაში ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის სპეციალობის უცელა საანდანათლებლო საფეხურზე (ბაკალავრიტი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა). 009 წელს კონკურსის წესით დაიკავა ანინივერსიტეტის ფიზიკის დეპარტამენტის რული პროფესორის აკადემიური თანამდებობა. გამოკვეყნებული აქვს 80-მდე საეცნიერო ნაშრომი რეფერირებად და რეცენზირებად სხვადასხვა ქვეყნების საეცნიერო ჟურნალებში და საერთაშორისო კონფერენციების მასალებში. ქ.დიასაძი არის მონოგრაფიის — „Турбулентность внейтральном и проводящем слояхтмосферы“ ავტორი, ასევე სახელმძღვანელოს — „Рассеяние и излучение волн в хаотических нестационарных средах“ В.Г.Гавриленко, Г.В.Джандиери რედაქტორი. არის ამდენიმე სამეცნიერო საგრანტო პროექტის მონაწილე.

სიდინჯეს და დარბაისლობას აუცილებლად ამოვიკითხავთ დაფაზე ქალბატონი შუჟუნას ნამუშევარში, ეს ხელოვნების ნიშუმია. სტუდენტები და არა მხოლოდ სტუდენტები განიცდიან ესთეტიკურიამოვნებას ქალბატონი შუჟუნას მიერადაფაზე დაწერილი კვანტური მექანიკისაულექტროდინამიკის რთულად აღქმა-დი ფორმულების ცერიტ. სიმპიდე და ანონასწორებულობა და რა თქმა უნდა. ალალი აკადემიური დონე არის საფუძველი იმისა, რომ უკვე ოთხი ათეული წელია ალბატონი შუჟუნა ემსახურება თავის აყვარელ საქმეს, კათედრას, დეპარტამენტს, მეცნიერებას და არავის არ ახსლებისგან არათუ წყენა, რამედ ოდნავ ხმამა-ბალი საუბარიც. ფიზიკა-მათემატიკისა და კომპიუტერულ მეცნიერებათა სახელმწიფო უნივერსიტეტი გულოცავთ ქალბატონ შუჟუნას 70-ლის იუბილეს, გუსულვებთ ჯანმრთელობას და დიდხანს სიცოცხლეს.

ବୁଦ୍ଧାଙ୍କ ଲମ୍ବାପଦି
ଜୀବିତିକା-ମାତ୍ରମାତ୍ରିକିସା ରା
କୁମିଳୀଶ୍ଵରାଲ୍ ମେଚନିଏରେବାତା
ଯାକୁଲଭେତ୍ତିରେ ସାକ୍ଷେଳିତ, ଯାକୁଲଭେତ୍ତିରେ
ବାରିଶବୀରେ ଉଠିରୁନ୍ତିରେଲୁଫିଲି
ବାମସାକୁରିରେ ଉତ୍ତରିନ୍ଦିରି

„კრაზესკლი ოჯახი”

ესპანეთის ქალაქ სანტიაგოში პატარა ქართველი ნიკა გორგილაძე დაიბადა. იგი ჩევნი უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულების, ამჟამად დოქტორანტების ნინო დევაძისა და დავით გორგილაძის მეორე შვილია. ახალგაზრდა ცოლ-ქმარმა 2012 წელს მოპოვეს ერაზმუს მუნდუსის გრანტი დოქტორანტურაში სწავლის გასაგრძელებლად და 18 ოვეა ევროპაში აწარმოებენ სადოქტორო კვლევებს, მათი 3 წლის შვილი ლუკა კი სანტიაგო კომპოსტელას ბაღში დადის და პატარა ასაკიდანვე ეუფლება ესპანურს.

ნინო ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ფინანსებისა და საპანკო საქმის სპეციალობაზე საუკეთესო ქულებით ჩაირიცხა, წარჩინებულმა სტუდენტმა ადრევე აუღო ალონ ერაზმუს მუნდუსის გაცვლით პროგრამებს და ბაკალავრიატში სწავლის მესამე წელი იტალიაში დაპყო. ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის წარჩინებით დასრულების შემდეგ მუშაობა დაიწყო ტურქიზმის ფაკულტეტზე და სწავლა გააგრძელა დოქტორანტურაში ფინანსების სპეციალობით, 2012 წელს მოიპოვა „ALRAKIS“ გაცვლითი პროგრამის 22 თვითანი გრანტი.

დათო გორგილაძე სამართალმცოდნეობის სპეციალობის ნარჩინებით დასრულების შემდეგ 6 წლის განვავლობაში მუშაობდა ბაზისბანკის ერთ-ერთი ფილია-

ԳՐԱԴԱՐԱՆ - 65

ზურაბ შავიგაძე - დაიბადა 1950 წლის 12 მარტს. 1972 წელს დაამთავრა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტი ფიზიკისა და ციფრული მეცნიერებების სპეციალობით. 1973 წლიდან ფიზიკისა და ციფრული მეცნიერებების სპეციალისტი აქტიურად მონაცემთა მუნიციპალიტეტისა და ციფრული მეცნიერებების სამინისტროში მუშაობდა. 1990-ის წლის განმავლობაში მონაცემთა მუნიციპალიტეტის მიერ მუნიციპალიტეტის მინისტრი გვიანდებოდა. 1990-1996 წლებში პედაგოგიური ფაკულტეტის დეკანის მოადგილის თანამდებობა. 1990-1996 წლებში პედაგოგიური ფაკულტეტის დეკანის მოადგილის თანამდებობა. 1996-1997 წლებში იყო მოსამზადებელი ფაკულტეტის დეკანი. 1997-2000 წლებში კი ეკონომიკის ფაკულტეტის დეკანი. 2000-2006 წლებში ეკავა დაწყებითი სამხედრო მომზადებისა და ფიზიკური აღზრდის ფაკულტეტის დეკანის თანამდებობა. 1983-1986 წლებში სტაჟირებას გადიოდა მოსკოვის მ.ვ.ლომინოს სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კვანტული რადიოფიზიკის კათედრაზე. 1986 წელს მოსკოვის უნივერსიტეტში სტაჟირების შემდეგ ზ.შავიგაძეს მიანიჭეს „ლაზერული ტექნიკის“

არის 20-მდე სამეცნიერო შრომის ავტორი.

ბატონი ზურაბი დაჯილდოებულია შე-
მოქმედებითი ნიჭით. მისი ჯერ კიდევ გა-
მოუქვეყნებელი ლექსები, დახვეწილად
შესრულებული სიმღერები და რა თქმა უნ-
და იუმორი, განსაკუთრებულ ელფერს

სქენს ამა თუ იმ შემოქმედებით საღამოს
თუ ლონისსძიებას. შესანიშნავი შვილების
ზაბასა და კახას მამა, მზრუნველი ბაბუა,
გამორჩეული მეუღლე, ბრწყინვალე თამა-
და, ალბათ გადაჭარბებული არ იქნება თუ
ვიტყვი, ქალაქის ერთ-ერთი კოლორიტი,
65 წლის გახდა.

ფაზიკა-მათემატიკისა და კომპიუტე-
რულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სახე-
ლით ვულოცავთ მას ამ თარიღს, ვუსურ-

ნუგზარ ლომიდე
 ფიზიკა-მათემატიკისა და
 კომპიუტერულ მეცნიერებათა
 ფაკულტეტის სახელით, ფაკულტეტის
 სარისხის უზრუნველყოფის
 სამსახურის უფროსი

იუნაიტებ ესტონიას ლი

ბათუმის შოთა რუს-
თაველის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის სტუ-
დენტებმა და პრიფერ-
სორ-მასწავლებლებმა
ბათუმის გათავისუფლე-
ბისთვის ბრძოლაში და-
ღუპული გმირები გაიხ-
სენეს. უმაღლესი საგან-
მანათლებლო დაწესებუ-
ლების ეზოდან მსვლე-
ლობა მოაწყვეს, მემორი-
ალური ქვა ყვავილებით
შეამკავა და სანთლები და-
ანთეს. ლონისძიება სტუ-
დერისა და მომსახურების
სტუდენტთა სამეცნიერო
ნიზებით გაიმართა. 192

- იუნერები საქართველოს ერთიანობისთვის წარმოქმულ უთანასწორო ბრძოლაში ჩაეპნენ. საბრძოლო მოქმედებების დროს 50 ქართველი მეომარი დაიღუპა.

„ესლობი განათლების ხელშეწყობა“ - პროგრამის ფარდგინება

ქალაქ ბათუმის მერი გიორგი ერმაკ
ვი უნივერსიტეტში ბსუ-ს ტექნოლოგი
რი ფაკულტეტის სტუდენტებს შეხვდა
ახალი მუნიციპალური პროგრამა „უმა
ლესი განათლების ხელშეწყობა“ გააცე
პროგრამა წარმატებული სტუდენტებ
თვის ღუჯა ასათიანის სახელობის სე

- პენდიის გაცემას ითვალისწინებს. 150 და 200-ლარიანი სტიპენდია 2014 წელს ჩა-
რიცხული უმაღლესი აკადემიური განათ-
ლების პირველი და მეორე საჯერეურის სა-
განამანათლებლო პროგრამების იმ სტუ-
დენტებზე გაიცემა, რომლებიც რეგისტ-
რირებულნი არიან ქ. ბათუმის მუნიციპა-
ლიტეტის ტერიტორიაზე.
კონკურსში მონაწილეობა
შეუძლიათ მშენებლობისა და
არქიტექტურის მიმართუ-
ლების სტუდენტებს, რო-
მელთაც მიღებული აქვთ და-
დებითი შეფასება არანაკ-
ლებ 81-90 ქულა. პროგრა-
მის ფარგლებში 30 სტუდენ-
ტი დაფინანსდება.

ରୂପ୍ୟ ସିମନ୍ବିଳ କେ ଗ୍ରାଫିକ୍‌ରୁଡ଼େ
ଡାଇବାର୍ଡା 19855 ଲୋକୀ 17 ମାର୍କ୍‌ଟ୍‌
ପ୍ଲଟ୍‌ଟାର୍କୁମାର୍କ୍‌ଟ୍ । 1963 ରେଲ୍ସ ଶନ୍ତାଙ୍ଗଲା ଦା-
ନ୍ତିକୁ ହୃଦୟରେ ମୋ 17 ଲୁହାର୍କାଣ୍ଡ
ଗୋଲ ତରକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବଂ ଆପାରାଟ୍ରେବ୍‌ଳି”
ଏବଂ “ଗାମରମ୍ପୁରାନ୍ତି ନାରମନ୍ଦେବୀରେ କ୍ରିମି-
ଶୁର ତ୍ରେକ୍ଜନଲାର୍ଗାଇ”-ଥେ ।
1983 ମେସାହି ମାର୍ଚ୍‌ଚାହିଁ

იწყო გათუმის მე-17 საშუალო
სკოლაში. 1964 წელს ოჯახი გადა-
ვიდა საცხოვრებლად ქ.ქუთაისში
და სწავლა გააგრძელა ქუთაისის
აკაკი წერეთლის სახელობის მე-2
საშუალო სკოლაში, რომელიც
წარჩინებით დაამთავრა 1972
წელს. 1972-1973 წწ. წარჩინებით
დაამთავრა ქუთაისის ტექნიკური
სასწავლებელი და მიენიჭა ელექ-
ტრიკ აქტივობის მე-4 ღონის

1983 წელს ჩააბარა მოსკოვის
პლატფორმასების სამეცნიერო-კვ-
ლევითი ინსტიტუტის ასპირან-
ტურის დაუსწრებელ განყოფი-
ლებაზე. 1986 წლის იანვარში გა-
დაიყვანეს ამავე ასპირანტურის
დასწრებულ განყოფილებაზე,
რომელიც დაამთავრა 1987 წლის
იანვარში. ასპირანტურის დასწ-
რებულ განყოფილებაზე სწავლის

ბრანული ტექნოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, რომელიც ერთადერთი იყო საქართველოში და მას აფარის არმთავრობის დადგენილებით მიერიცხა თვითდაფინანსების სტატუსი, რაც ენინააღმდეგებოდა საქართველოს პრეზიდენტის, ზეოდებულ გამასაზურდიას ბრძანებას. 1991 წელს ის დაინიშნა ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილედ სამეცნიერო დარგში და პარმეტებრივი ბრანული ტექნოლოგიების გან-

ნერგვაზე. სახელმწიფო დაფინანსებაზე გადასვლამ საფუძველი ჩაუყარა სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების განახლებას. ყოველწლიურად, ინსტიტუტის დამაარსებლის, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატის, პროფესორ კირილ მაქსიმის ძე სალდაძის დაბადების დღეს ტარდებოდა სამეცნიერო კონფერენცია.

2006 წელს ინსტიტუტი შეუერთდა ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტს. რაულ გოცირიძე

କୁଳ ଗଣପିତା

ରାମାଦ୍ଵାରାନ 60 ରା ଶାମିତିନିର୍ମଳ
ପିଲାଦାରିନିର୍ମଳ 40 ତିଲିର

დროს მის მიერ სინთეზირებული უკუოსმოსური მემბრანები დაინერგა ქ.მოსკოვის N3 ხელ-საწყოთმშენებელ ქარსხაში, 1987 წლის მაისში დაიცვა დისერტაცია და მიერინჭა ქიმიის მეცნიერებათა კანდიდატის წოდება (დიპლომი ?? ? 2019240), მაღალ-მოლეკულურ ნაერთო ქიმიის სპეციალისტი და გაანანილეს ამავე ინსტიტუტის ბათუმის 11.3 ლაბორატორიაში უფროსი მეცნიერ თანამშრომლის თანამდებობაზე. 1987 წლიდან 1990 წლამდე ამავე 11.3 ლაბორატორიაში ეკაცა უფროსი მეცნიერ თანამშრომლის, სექტორის უფროსის თანამდებობა. ამ წლებში ის ასრულებდა ორ ძალიან მნიშვნელოვან სამხედრო შეკვეთას, რომელთა ღირებულება 500 ათას მანეთს შეადგენდა. კერძოდ, კოსმონავტებისათვის სასმელი წყლის მიღებისა და მათ მიერ გამოყენებული წყლის კვლავ გამოსაყენებელ კონდიციამდე მიყვანისათვის, პარალელურად, გალვანურ საამქროებში ჩამდინარე წყლების გასუფთავებისათვის. 1989 წელს ქ.ბათუმის ლაბორატორია გადაკეთდა მოსკოვის პლასტმასების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის N23 განყოფილებად.

1990 წელს მოსკოვის პლასტ-მასების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ელექტრომებრანული ტექნოლოგიის ლაბორატორიის უფროსს, დოქტორი ელიზბარ ბალავაძე მიიღვიეს კონფერენციაზე იაპონიაში, ქ.ტოკიოში. მან თავის მოხსენებაში მოკლე ანოტაციის სახით ჩართო რაულ გოცირიძის მიერ სინთეზირებული უჯუოსმოსური მემბრანების მიღებისა და მახსასათებლების მაჩვენებლები. აღნიშნული მემბრანების მიღების ტექნოლოგიაზე დაინტერესდა ფირმები და შესთავაზეს საბჭოთა კავშირს, რომ შეისყიდნენ აღნიშნულ ტექნოლოგიას 5 მილიონ დოლარად. მათი წარმომადგენლები ჩავიდნენ მოსკოვში და უნდოდათ ენახათ ქ.ბათუმში როგორი ტექნოლოგიით ხდებოდა აღნიშნული მემბრანების მიღება. ამ პერიოდში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებით ჩაიკიტა

მიმოსვლა რუსეთთან. იაპონიის
წარმომადგენლებმა ორი კვირა
იცადეს მოსკოვში, მაგრამ ვერ
შეძლეს ჩამოსვლა ბათუმში და
შესაბამისად ეს გარიგება ჩაიშა-
ლა.

საბჭოთა კავშირის დაშლის
შემდეგ 1991 წელს განყოფილე-
ბის პირზე შეიძინა ბათუმის მიწი

ყოფილების უფროსად. 1991-1997 წლებში მის მიერ სინთეზირებული მიკროფილტრაციული, ულტრაფილტრაციული და უკუკისმოსური მემბრანებით დამზადებული დანადგარები დაინერგა სხვადასხვა წარმოება დაწესებულებებში, როგორც ალკოჰოლიანი და უალეოპოლო სასმელების, ასევე სხვადასხვა სახის ნილების ფილტრაციისათვის.

1997 წლის ივნისიდან რაულ
გოცირიძე დაინიშნა ინსტიტუტის
დირექტორის მოვალეობის შემს-
რულებლად, ხოლო 1998 წელს
აირჩიეს ბათუმის მემბრანული
ტექნოლოგიების სამეცნიერო-
კვლევითი ინსტიტუტის დირექ-
ტორად, სამეცნიერო საბჭოს
თავმჯდომარებ. 2001 წლამდე ინ-
სტიტუტი არსებობდა თვითდა-
ფინანსებაზე და მიუხედავად იმი-
სა, რომ საქართველოში სახელმ-
წიფო დაფინანსებაზე მყოფ ინს-
ტიტუტებს, ეკონომიკური სიდუქ-
ჭირის გამო უჭირდათ არსებობა,
მან შეძლო არამარტო შეენარჩუ-
ნებინა ძირითადი კადრები, არა-
მედ მეცნიერ-თანამშრომელთა
ხელფასები ისეთივე ჰქონდათ,
როგორც სახელმწიფო დაფინან-
სებაზე მყოფი ინსტიტუტების
მეცნიერ-თანამშრომლებს. ამავე
დროს მისი უშუალო ხელმძღვანე-
ლობით სრულად მოხდა ინსტი-
ტუტის ვალების გადახდა, რაც
პირობა გახდა იმისა, რომ 2001
წელს ინსტიტუტი გადაეყვანათ
სახელმწიფო დაფინანსებაზე. სა-
ხელმწიფო დაფინანსებამდე მეც-
ნიერ-თანამშრომლები დაკავებუ-
ლი იყენებოდნენ დანაგარა-
ნისტები უმარტივესი სა მა თ თ

დაინიშნა შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საინჟინრო ტექნოლოგიური ფაკულტეტის მემკრძალული ტექნოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ონსტიტუტის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებლად, პარალელურად არჩეული იქნა მეცნიერ-თანამშრომლად.

2011 წლს უნივერსიტეტში რეორგანიზაციის შედეგად დაინიშნა მოთა რესთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო-ცოგნიტიური დირექტორის მოადგილედ, აგრარული და მემბრანული ტექნიკოლოგიის მიმართულების ხელმძღვანელად.

2013 წლის 11 იანვრიდა
დღემდე დანიშნულია შოთა რუსი
თაველის სახელმწიფო უნივერსი
ტეტის აგრძარული და მებრანუ
ლი ტექნოლოგიების ინსტიტუტი

დირექტორად. ორგანიზაციულ
საკითხებთან ერთად ის მნიშვნელოვან დროს უთმობს სამეცნიერო რო სამუშაოებს, რაზედაც მეტყველებს მის მიერ გამოქვეყნებული 74 სამეცნიერო ნაშრომი, საერთაშორისო კონფერენციებსა და სიმპოზიუმებზე გაკეთებული 36 მოხსენება, მათ შორის მის მიერ გაკეთებული მოხსენებები ქ.ბერიძორმში (ესპანეთი) და კუნძულ ისეკია-პონტეში (იტალია). მოღვაწებული აქვს 11 საავტორო მონაბეჭდი და 4 პატენტი. მოპოვებული აქვს 1 საერთაშორისო გრანტის სადაც ის იყო გრანტის ხელმძღვანელი და 4 საქართველოს ეროვნული ფონდის სამეცნიერო გრანტი, რომელთაგან 2 სამეცნიერო გრანტში იყო სამეცნიერო ხელმძღვანელობა და 2 სამეცნიერო

კარანტში ძირითადი შემსრულებელი და დღეს ის არის საქართველოს ეროვნული ფონდის 2 სამეცნიერო გრანტში, ერთში სამეცნიერო ხელმძღვანელი და მეორეში ძირითადი შემსრულებელი. გამოქვეყნებული აქვთ მონოგრაფია „ადამიანის ყოფიერება და წყალი“. ასე ნიშნული მონოგრაფიის დაწერის დროს ავტორი ცდილობდა ეს მონოგრაფია ყოფილიყო ნებისმიერი შეითხეველისათვის სანონტერესო და ამავე დროს მნიშვნელოვანი ადამიანის ყოველდღიური ცხოვრებისათვის.

უნივერსიტეტში 2012 წლამდე
ის კითხულობდა ლექციებს შემ-
დეგ დისციპლინებში: მაღალმო-
ლევულურ ნაერთთა ქიმიაში,
ელემენტორგანულ ნაერთთა ქი-
მიაში; ორგანულ ლიგანდოთა ქიმი-
აში; მაღალმოლევულურ ნაერთ-
თა ქიმიურ ტექნოლოგიაში; მემ-
რანული პროცესების თეორიულ-
საფუძვლებში. დღეს, იმის გამო,
რომ ის ძირითად სამუშაოებთან
ერთად ასრულებს 2 სამეცნიერო
გრანტს, შეუძლებელია დაკავდეს
ლექციებით. მიუხედავად ამისა,
ის მუშაობს მაგისტრებისა და
დოქტორანტებისათვის მებრა-
ნული და ნანოფილტრაციული
ტექნოლოგიის დისციპლინაზე შე-
თოვდური მითითებებისა და პროგ-
რამის შექმნაზე.

၁၂

მეუღლე - ვადატყორია ზაირა.
სამუშავო ხელოვნების დოქტორი,
ბათუმის ქალთა კამერული გუნ-
დის სამხატვრო ხელმძღვანელი.

შვილი - გოცირიძე ზურაბი, დაამთავრა თბილისის ილიას უნიკერსიტეტის ბაკალავრიატი და ბათუმის მთა რესთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაგისტრატურა.

შვილი - გოცირიძე ლუკა, XI
კლასის მოსწავლე

ასეთი განალივობა ბატონი რაუ-
ლის მოკლე ბიოგრაფიული მონა-
ცემები და მინდა ასევე მოკლედ
აღვნიშნო მისი ძალიან დადგებითი
ადამიანური თვისებები. თავმდა-
ბალი, სიკეთით საგასე, მიმტევებე-
ლი, შრომისმოყვარე, მტერ-მოყ-
ვარის მცუდნე და შემფასებელი
ჭეშმარიტად ქართველი და დიდი
ილიას კაცობრის შეფასების ყველა
კრიტიკოუმის მფლობელი.

„თუ კაცთმოყვარე და სამარ-

თლიანი ხარ, მაშინ სავსე კაცი
ხარ. გრძნობა სამართლიანობისა
უქმად ყოფნის უფლებას არ მოგ-
ცემს ამ წევთისოფელში".

მართლაც, ბატონ რაულის ერ-

თი დღითაც არ უცხოვორია უქმად არასოდეს ყოფილა უსამართლო. ამიტომაც ის საგენერა სიკეთით და კეთილგონიერებით მეცნიერულ მოდვანეობაში თუ პირად ცხოველი

მინდა გამოვხატო თითოეული
თქვენთაგანის სურვილი და გულ-
წრფელად მივულოც 60 წლის
საიუბილეო თარიღის დადგომა,
სიყმარეზობრიდან სიბრძნის ასაჭიროების

ବ୍ୟାକୁଲାମୁଖୀଙ୍କର ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଗାନ୍ଧାରାଶ୍ଵରା ଓ ବାନ୍ଧଗର୍ଦ୍ଦଳିଙ୍କ ସିକ୍ଷା-
ବ୍ୟୋହରୀ ଲିରିଙ୍ଗ୍ସ୍ୱର୍ଗି ଗାମ୍ଭିଳାବ୍ୟାକ୍ରମ
ନୀରମାର୍ଗ୍ରେବ୍ରେ ଦା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାକୁଲାମୁଖୀଙ୍କ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉତ୍ସବର୍ଗରେ ବାନ୍ଧଗର୍ଦ୍ଦଳିଙ୍କ
ଦା ବାନ୍ଧଗର୍ଦ୍ଦଳିଙ୍କ ବାନ୍ଧଗର୍ଦ୍ଦଳିଙ୍କ
ଲିରିଙ୍ଗ୍ସ୍ୱର୍ଗି ଗାମ୍ଭିଳାବ୍ୟାକ୍ରମ
ନୀରମାର୍ଗ୍ରେବ୍ରେ ଦା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାକୁଲାମୁଖୀଙ୍କ

ნიმუ პიპედი,
აგრარული და მემბრანული
ტექნოლოგიების ინსტიტუტის
მთავარი მეცნიერ-
თანამშრომელი,
ბსუ-ს ასოცირებული
პროფესიონალი

